

PRÍLOHA

Réžijný denník

**Príloha k diplomovej práci obsahujúca scenár
diplomového projektu.**

Námet predstavenia:F. G. Lorca- Krvavá svadba

Spracovanie:Alternatívne divadlo bez slov s využitím prvkov pantomímy, scénického tanca a pohybu s dôrazom na výber hudobného sprievodu

Pod'akovanie

Ďakujem všetkým hercom spolupodieľajúcim sa na vzniku tohto predstavenia. Špeciálne pod'akovanie patrí Mgr. Art. Alenke Michalidesovej za cenné rady, Erike Sýkorovej za choreografické celky, Vladkovi Hanákovi za technickú a metaforickú spoluprácu.

F. G. Lorca – Krvavá svadba

Hlavné postavy :

- Nevesta : nežná bytosť túžiaca po čistej láske. Je zamilovaná do Lorenza, on ju však opustí. Svoje šťastie sa snaží nájsť pri inom mužovi a to pri Ženíchovi
- Ženich: muž pravdy. Jednoduchý, pracovitý, úprimný. Na prvý pohľad sa zaľúbi do nevesty. Má tendenciu ochraňovať ju.
- Lorenzo : presne vie, čo chce. Sebaistý, hrdý, trochu playboy. Miloval nevestu, ale keď stretol inú ženu – svoju manželku, podľahol sexuálnej túžbe a tým zradil nevestu.
- Lorenzova manželka : žena vamp, ktorá si ide za svojim cieľom a to Lorenzom

Dej :

Na javisko vchádza Lorenzo, má sa stretnúť s nevestou. Najprv sa pozrie doprava, kde okolo neho prejde mladé dievča, obzrie sa za ňou, dievča k nemu príde a začínajú tancovať tango. Potom z druhej strany prejde ďalšie dievča, obzrie sa za ňou, na hudobný motív s ňou začína tancovať ešte vášnivejšie tango. (*Hudba – Tango – Oda para un Hippie, číslo 9*) Jeho pohľady na tieto dievčatá by mali vyjadrovať chĺpnosť. S týmito ženami bude mať vášnivý tanček.

Keď sa na scéne objaví nevesta, (*Hudba – CD Alena číslo 1*) jeho pohľady by sa mali zmeniť na nehu a radosť. Radosť z toho, že ju vidí. Mal by vzniknúť kontrast medzi tým, ako budú vchádzať na scénu dievčatá a ako nevesta. Pohyb dievčat by mal byť sexuálne nabudený, chôdza trochu prehnaná, ako na súťažiach krásy. Nevesta by mala prichádzať ako éterická bytosť, jej chôdza by mala obsahovať aj prvky pantomímy. Mala by mať krátke tanečné sólo, pri ktorom by mal Lorenzo zaľúbene sledovať každý jej pohyb. Po objatí si podajú ruky a odchádzajú otočený chrbtom k divákovi.

Nevesta bude stáť bez pohnutia a Lorenzo sa bude otáčať na ľavo, (*Hudba – Loreena McKennitt číslo 1*) pretože z ľava bude na scénu prichádzať jeho manželka. Príde opäť krokom ako zo súťaže krásy, ako žena vamp. Bude mať tanečné sólo. Keď bude vedľa Lorenza, bude sa ho akoby dotýkať, dotyky by mali byť na tri. Prvý dotyk by mohlo byť pohladenie tváre, druhé by mohlo byť pohladenie hrude a tretie by mohlo byť objatie, pri ktorom by sa Lorenzo akoby „roztielol“ nevesta opäť ožije a vnútorné zúfalstvo dáva najavo pohľadom na to všetko, čo sa deje. Nechce prísť o Lorenza a tak sa rozhodne pre neho bojovať. Lorenzová manželka ju vníma ako chuderku, začína chôdza v kruhu. Kruh

bude na tri. Prvý krát bude chôdza pomalá, druhá bude rýchlejšia a tretia bude najrýchlejšia. Po treťom bude na scéne napätie. Ženy ostanú stáť v napätí oproti sebe asi desať sekúnd. (*Hudba bude stále Loreena McKennitt číslo 1*) Lorenzo podľahne svojej manželke, ktorá sa ho dotkne a on sa začne od vzrušenia chvieť, odchádzajú spolu za plachtu, ktorú tam pri chôdzi v kruhu doniesli dievčatá.

Za plachtou bude reflektor a začína tieňohra. Nevesta sa na všetko bude pozeráť otočená chrbtom k divákovi. Pri prvej akcii za plachtou Lorenzo pobožká svoju manželku, pri druhej akcii Lorenzo objíma svoju manželku, tu padá nevesta na koleno. Pri tretej akcii sa Lorenzo so svojou manželkou začnú vyzliekať, na to sa už nevesta nedokáže pozeráť a tak otočená na diváka sa schúli do kĺbka a zaspí. Od vysilenia upadá do spánku. (*Stále znie hudba Loreena McKennitt*)

V tom príde na javisko ženích a zbiera kvety zo zeme. (*Hudba – Magnus Eroticus číslo 13*) Zoberie prvý, potom druhý a po treťom zobratí ruže si všiema nevestu ležiacu pred sebou. (*Hudba – Alena od číslo 1*) Ženích pohladí nevestu ružami akoby ju chcel zobudiť, páči sa mu, no nevesta nereaguje. Potom ju pobožká a na to nevesta otvorí oči. Na tretí krát dáva neveste ruže pred tvár. Nevesta sa posadí, pozrie na neho, zapáči sa jej a pousmeje sa. Ženích sa nežne dotkne jej tváre a objavuje stopy slz, začne jej ich nežne utierať z líc. Rozhodne sa ju rozosmiať. (*Hudba – Ot Azoj Klezmer Band číslo 5*) Najprv rukami napodobňuje zvieratá, potom sa hrá sám na zviera, nakoniec jej ukáže prstom na oblohu, ako sa pozerá na oblohu, pobožká ju. Po tomto bozku si ženích kľakne na koleno a žiada nevestu o ruku. (*Hudba – Music on The Stage číslo 23*) V tom spadne plachta na zem a Lorenzo padá na zem na koleno, jeho manželka si iba prekříži ruky a pohľadovo sleduje, čo sa deje. Po chvíli prichádzajú pomalým vznešeným krokom na scénu dve dievčatá, ktoré prinášajú neveste imaginárny závoj. Pri tom, ako oni prichádzajú na scénu sa Lorenzo so svojou manželkou otáča chrbtom k divákovi.

Nevesta so ženíchom sa pobožkajú (*Hudba – Ot Azoj Klezmer číslo 14*) a keď začne znieť tanečná hudba, Lorenzo sa otáča. Ženích ide pre poháre, v tom bude pre všetkých na scéne okrem Lorenza a nevesty stop time. (*Hudba - Tango číslo 5*) Pre nich je to vnútorná retrospektíva toho, čo spolu prežili. Bude to pre nich tančný dialóg. V momente ako ju Lorenzo pobožká, pozrie na neho, pozrie na ženícha a odchádza spolu s Lorenzom preč zo svojej svadby. V tom, ako odchádzajú sa otočí ženích, (*Hudba – Didgeredoo číslo 11*) z poza pása vyberá nôž-imaginárny a ide napadnúť Lorenza. Lorenzo od seba odsúva nevestu, vyberá svoj nôž a začína bitka. Ako prvý zaútočí ženích, chce bodnúť Lorenza, no nepodarí sa mu to. Druhý zaútočí Lorenzo, chce pichnúť ženícha

no tiež sa mu to nepodarí. Na tretí krát sa zapichávajú spolu naraz a padajú na zem. (*Hudba – Magnus Eroticus číslo 6*) Nevesta padá na kolená a nemým výkrikom zobrazuje vnútorné zúfalstvo. Na hudobný motív berie do rúk nôž a zapichne sa. (*Hudba – Music on The Stage číslo 14*) Na hudobný motív prichádzajú na scénu dievčatá a Lorenzová manželka tehotná s tromi ružami a každej mŕtvej postave dávajú do rúk ružu. Keď odchádzajú, dve dievčatá chytia do rúk plachtu a Lorenzová manželka odchádza za plachtu rodiť. Bude počuť iba detský plač a spoza plachty sa zapne svetlo. Lorenzova manželka bude ležať na zemi a v rukách bude držať svoje dieťa. V tomto momente už nebude znieť žiadna hudba, len plač dieťaťa nahratý na CD.

Tma.

Koniec.

Výber témy

V roku 2009 ma oslovila veľmi dobrá kamarátka členka jedného nemenovaného divadelného súboru s prosbou, či by som nemohla skomponovať hudbu do divadelného predstavenia na námiet F. G. Lorcu – Krvavá svadba. Dlho som neváhala a dala sa do práce. Pri čítaní scenára a pri komponovaní hudby som si v myšlienkach začala pripúšťať predstavu, že tému krvavej svadby v trochu inom predvedení by som chcela zrealizovať aj ja. A tak sa stala Krvavá svadba osobnou témou mojej „režisárskej práce“.

Porovnanie spracovania divadelného námietu

Krvavá svadba je príbehom lásky, života, spoločenských konvencií predkladaných ako prekážka v naplňaní životných cieľov. V originálnom spracovaní témy u F. G. Lorcu je vo veršovanom texte-scenári zakomponovaných viac postáv, napríklad v mojom spracovaní chýba postava ženíchovej matky, alebo nevestinho otca. Pozornosť som venovala „žene“. Žene ako objektu lásky, žene trpiteľke, žene – objektu sexuálnych túžob. Žene, inšpiračnému zdroju nie jedného veľkého umelca, napríklad Pucciniho, Janáčka a vo výtvarnom umení Klimta.

Pôvodná hra zachytáva smrť dvoch mužov kvôli jednej žene. Žena v pôvodnej hre ostáva po ich smrti nažive.

V mojom spracovaní, žena zomiera podrezaním žíl. Nezvláda nával výčitiek svedomia, že za ich smrť je zodpovedná ona sama.

Postava Leonardovej manželky je v pôvodnej hre nevestina sesternica. Neveste a Leonardovi bránilo v ich láske zlé ekonomické postavenie Leonarda. Pre nevestinho otca nebol dosť dobrý.

Leonardova manželka je v mojom spracovaní nevestina sokyňa. Charakterovo je kontrastná k postave nevesty. Kým nevesta je postava nežná, vyjadrujúca ženu trpiteľku, Leonardova manželka je žena vamp, objekt sexuálnych túžob.

Najväčším rozdielom spracovania diela je vo výrazových prostriedkoch. Hra F. G. Lorcu je o veľavravných textoch, o silných metaforách. Spracovanie námietu v mojom podaní vsádza príbeh do alternatívneho pohybového divadla, v ktorom najdôležitejšiu úlohu zohráva pohyb, mimika, priestorové postavenie hercov.

Realizácia projektu

Celý príbeh som situovala do štvorca. Postavy sú na začiatku predstavenia obrátené chrbtom k hraciemu priestoru. Do deja začínajú vstupovať až po zaznení ich hudobného motívu. Okrem plachty, ktorú používam na tieňohru som si vybrala tri rekvizity. Kalich, ktorý je symbolom mužstva, živé krvavo červené ruže ako symbol ženy a bábiku dieťaťa vyjadrujúcu spojenie, vrchol oboch spomenutých princípov. Pri výbere kostýmov som vychádzala zo symboliky farieb. Nevesta je oblečená v bielych šatách vyjadrujúcich čistotu, ženích je tiež v bielom – nohavice a košeľa. Leonardova žena bude v červených šatách vyjadrujúcich vášeň, jej muž Leonardo bude v kombinácii červená košeľa - vášeň a čierne nohavice – nedosiadnuteľnosť.

Hudba v pozícií dramatického činiteľa

Výber vhodnej hudby bol jednou z najväčších požiadaviek. Ako hudobník zastávam názor, že výber vhodnej hudby do divadelného predstavenia je 50% úspechu. Hudba musí diváka upútať, musí umocňovať danú situáciu, nesmie ju narúšať, v momentoch, kedy si to dej vyžaduje môže pôsobiť prekvapujúco až šokujúco a mala by vyvolať katarziu.

Do krvavej svadby som sa rozhodla použiť hudbu multikulturálnu. Hneď v úvode je to Tango vyjadrujúce charakter Leonarda, muža „playboya“. Na postavu nevesty som použila hudobný motív ruskej bardskej piesne, ktorú považujem za vhodný hudobný motív pre vyjadrenie panenskej čistoty. Leonardova manželka vstupuje do deja na orientálny hudobný motív. Aj keď pôvodne orientálne tance nemali vzbudzovať zmyselnosť, sexuchtivosť, (dokonca tanečnice, ktoré vzbudzovali sexuálne túžby boli v dávnej minulosti mučené, iné skončili svoj život odseknutím hlasy) naše vnímanie orientálnej hudby a tanca ju poníma cez vášeň a erotické impulzy. Hudobný motív ženícha som použila z gréckych piesni oslavujúcich lásku. Vyjadrujú čistotu, bezstarostnosť. Pri scéne, kde sa ženích snaží rozosmiať nevestu som použila židovskú klezmer hudbu. Klezmer hudba znie aj pri svadobnej zábave. Vyznačuje sa najmä pohyblivosťou a do určitej miery mystickosťou. Pri scéne stretnutie nevesty s Leonardom znie Tango, tentokrát ale vyjadrujúce nostalgiu, smútok, žiaľ. V časti bitka znie austrálsky nástroj didgeredoo. Jeho monotónny zvuk dodáva bitke správny temporytmus. Na motív nevestinej samovraždy som si dovoľila použiť pieseň lásky v gréckom ponímaní. Je vyjadrením zúfalstva, smútku a bezútešného stavu. Pohreb je vyjadrený spevom žien. Záver predstavenia končí plačom dieťaťa-

novorodenca. Je to zrod nového človeka, keď jeho otec zomiera-symbolika jeden zomiera, druhý sa rodí. Iné poňatie môžeme chápať ako pomstu, narodil sa pomstiteľ. Dá sa povedať, že záver môže každý pochopiť ako chce. Možností je veľa.

